

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

PRIJEDLOG

**ZAKONA O PLAĆAMA DRŽAVNIH SLUŽBENIKA,
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, prosinac 2008.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O PLAĆAMA DRŽAVNIH SLUŽBENIKA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovog Zakona nalazi se u odredbi članka 116. stavka 3. Ustava Republike Hrvatske.

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

U Republici Hrvatskoj provodi se modernizacija službeničkog sustava. U srpnju 2005. godine donesen je Zakon o državnim službenicima („Narodne novine“, broj 92/05., 142/06., 77/07., 107/07. i 27/08.) kojim su prijam u državnu službu, klasifikacija radnih mjesta, stručno osposobljavanje i usavršavanje državnih službenika, napredovanje u službi i druga pitanja od značaja za ostvarivanje prava i obveza državnih službenika uređeni u skladu sa europskim standardima i dobrom praksom zemalja Europske unije.

Zakon o državnim službenicima ne uređuje plaće državnih službenika, nego samo u poglavlju Temeljna prava utvrđuje da državni službenici za svoj rad imaju pravo na plaću i to pravo na jednaku plaću za jednak rad, odnosno rad jednake vrijednosti. U članku 10. stavku 3. toga Zakona upućuje se da će se plaće i druga materijalna prava državnih službenika urediti posebnim zakonom.

Sukladno članku 144. stavku 2. Zakona o državnim službenicima, do stupanja na snagu posebnog zakona kojim će se urediti plaće i druga materijalna prava državnih službenika ostaju na snazi odredbe članka 108. do 112. Zakona o državnim službenicima i namještenicima („Narodne novine“, broj 27/01.) i provedbeni propisi - Uredba o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u državnoj službi („Narodne novine“, broj 37/01., 38/01. – isp., 71/01., 89/01., 112/01., 7/02. – isp., 17/03., 197/03., 21/04., 25/04. – isp., 66/05., 131/05., 11/07., 47/07., 109/07. i 58/08.) i Uredba o poslovima i posebnim uvjetima rada („Narodne novine“, broj 74/02. i 58/08.). Prema navedenim propisima plaća državnog službenika ovisi isključivo o rasporedu na radno mjesto i na nju nemaju nikakvog utjecaja rad i rezultati rada. Plaću službenika čini umnožak koeficijenta složenosti poslova radnog mjesta na koje je službenik raspoređen i osnovice za izračun plaće, uvećan za 0,5% za svaku navršenu godinu radnog staža. Pored toga, službenici koji rade na poslovima s posebnim uvjetima rada (inspektori, pravosudni policajci, carinici i dr.) ostvaruju dodatak u visini do 20% plaće.

U okviru Programskog zajma za prilagodbu (PAL-1), te podršku Odjela za međunarodni razvoj Ujedinjenog kraljevstva (DFID), proveden je projekt „Ocjena sustava plaća i naknada u državnoj službi“ (voditelj ekspertnog tima bio je David Richards). U izvješću projekta utvrđene su glavne karakteristike postojećeg sustava plaća i njegovi nedostaci: fiksna plaća državnog službenika, nemogućnost nagrađivanja službenika koji ostvaruju izvrsne rezultate u radu, klasifikacija radnih mjesta i koeficijenti za izračun plaće utvrđeni su bez jasnih kriterija i uvažavanja složenosti posla, odgovornosti i samostalnosti državnog službenika (nema točno utvrđenog načina vrednovanja radnih mjesta te nije transparentan način određivanja koeficijenta), te problem niskih plaća visoko obrazovanih kadrova koji tek ulaze u državnu službu. Ekspertni tim istaknuo je da se uspjeh reformiranog

sustava plaća - kroz privlačenje i zadržavanje visoko obrazovanih kadrova u državnoj službi i motivaciju službenika za bolji rad i učinkovitost - može ostvariti samo ukoliko se unaprijedi razina plaće i razlike u plaći unutar strukture (tzv. dekompresija plaća). Najvažniji zadatak je uvođenje transparentnije strukture i metodologije razvrstavanja radnih mjesta u platne razrede, te mogućnost promicanja za državne službenike koji pokazuju dobre rezultate u radu.

Prema mišljenju Svjetske banke od 23. siječnja 2007. godine novim Zakonom o plaćama državnih službenika treba omogućiti sustav nagrađivanja za državne službenike koji se temelji na općem načelu „jednake plaće za jednak rad“, te osigurati uvjete za razvoj karijere i zadržavanje visoko obrazovanih stručnjaka u državnoj službi. Da bi se postigli ti ciljevi potrebno je predvidjeti odredbe o dekompresiji plaća (s omjerom koeficijenata 1:6 ili 1:8) i provedbi nagrađivanja na temelju zasluga.

U mišljenju SIGMA-e – Potpora za poboljšanje u vladanju i upravljanju (Zajednička inicijativa OECD-a i Europske unije) također se ističe važnost profesionalizacije državne uprave i motivacije državnih službenika.

U skladu sa navedenim mišljenjima i prijedlozima izrađen je Prijedlog zakona, kojim se predlaže:

1. jedinstveno uređivanje sustava plaća u državnoj službi,
2. provedba načela „jednaka plaća za jednak rad“,
3. razvrstavanje radnih mjesta u platne razrede, na temelju klasifikacije radnih mjesta državnih službenika u kategorije, potkategorije i razine potkategorija propisane Zakonom o državnim službenicima i propisima donesenim temeljem toga Zakona (s obzirom na razinu standardnih mjerila za klasifikaciju radnih mjesta: potrebno stručno znanje, složenost poslova, samostalnost u radu, stupanj suradnje s drugim državnim tijelima i komunikacije sa strankama, stupanj odgovornosti i utjecaj na donošenje odluka),
4. zamjena instituta minulog rada institutom promicanja temeljem ocjene rada i učinkovitosti,
5. bolje vrednovanje nekih rukovodećih (npr. načelničkih) i visoko stručnih radnih mjesta (npr. glavni savjetnik, viši savjetnik - specijalist) u državnoj službi,
6. stimulativniji pravni instrumentarij za privlačenje visoko obrazovanih stručnjaka u državnu službu (bolje vrednovanje radnih mjesta, promicanje u plaći temeljem ocjena rada i učinkovitosti i temeljem višeg stupnja obrazovanja, nagrađivanje službenika koji tijekom godine postigne iznimne rezultate od značaja za rad državnog tijela).

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

S obzirom da se predlaže stupanje na snagu Zakona 1. siječnja 2010. godine, sredstava potrebna za provođenje ovoga Zakona treba osigurati u državnom proračunu za 2010. godinu i daljnje godine.

Fiskalni učinak Zakona procjenjuje se na 770 milijuna kuna godišnje (ukupno za sve državne službenike - za oko 25.000 policijskih službenika i 40.000 ostalih državnih službenika).

IV. PRIJEDLOG DA SE ZAKON DONESE PO HITNOM POSTUPKU

Prema Nacionalnom programu za pridruživanje Republike Hrvatske Europskoj uniji za 2008. godinu, ovaj Zakon treba uskladiti s propisima Europske unije.

Stoga se predlaže donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku sukladno članku 161. Poslovnika Hrvatskoga sabora.

IV. TEKST KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA, S OBRAZLOŽENJEM

Uz prijedlog za donošenje ovog zakona dostavlja se Konačni prijedlog zakona o plaćama državnih službenika, s obrazloženjem.

KONAČNI PRIJEDLOG
ZAKONA O PLAĆAMA DRŽAVNIH SLUŽBENIKA

1. DIO - UVODNE ODREDBE

Sadržaj zakona

Članak 1.

Ovim Zakonom se uređuju plaće i druga materijalna prava državnih službenika.

Pravo na plaću

Članak 2.

Državni službenik ima pravo na plaću i druga materijalna prava pod uvjetima utvrđenim ovim Zakonom, drugim propisima i kolektivnim ugovorom.

2. DIO - PLAĆA

1. POGLAVLJE - VISINA I ISPLATA PLAĆE

Struktura plaće

Članak 3.

Plaća državnog službenika sastoji se od osnovne plaće i dodataka na osnovnu plaću.

Osnovna plaća

Članak 4.

- (1) Osnovna plaća je umnožak koeficijenta plaće državnog službenika i mjesečne osnovice za izračun plaće.
- (2) Osnovna plaća pripada državnom službeniku za rad u punom radnom vremenu na radnom mjestu na koje je raspoređen za razdoblje od jednog mjeseca.

Mjesečna osnovica za izračun plaće državnih službenika

Članak 5.

- (1) Mjesečna osnovica za izračun plaće državnih službenika za narednu godinu utvrđuje se kolektivnim ugovorom.
- (2) Ako se ne postigne sporazum o visini mjesečne osnovice za narednu godinu, Vlada će predložiti mjesečnu osnovicu, koja će se utvrditi zakonom o izvršavanju Državnog proračuna.
- (3) Mjesečna osnovica za izračun plaće državnih službenika ne može biti manja od mjesečne osnovice za izračun plaće državnih službenika koja je bila utvrđena za prethodnu proračunsku godinu.

Isplata plaće

Članak 6.

- (1) Plaća se isplaćuje jedan puta mjesečno.
- (2) Plaća se isplaćuje najkasnije do 15. u tekućem mjesecu za prethodni mjesec.

2. POGLAVLJE - PLATNI RAZREDI, PLATNI STUPNJEVI I KOEFICIJENTI

Platni razredi

Članak 7.

- (1) Radna mjesta u državnoj službi razvrstavaju se u 12 platnih razreda.
- (2) Razvrstavanje radnih mjesta u platne razrede utvrđuje se na temelju klasifikacije radnih mjesta državnih službenika u kategorije, potkategorije i razine potkategorija propisane Zakonom o državnim službenicima i propisima donesenim temeljem tog Zakona.

Određivanje platnih razreda

Članak 8.

Radna mjesta razvrstavaju se u platne razrede na sljedeći način:

kategorija radnih mjesta	potkategorija radnih mjesta	razina potkategorije	platni razred
rukovodeći državni službenici	glavni rukovoditelj		12.
	viši rukovoditelj	1	11.
		2	10.
	rukovoditelj	1	9.
		2	8.
	niži rukovoditelj	1	7.
		2	6.
		3	4.
	viši državni službenici	glavni savjetnik	1
2			10.
viši savjetnik – specijalist		1	9.
		2	8.
viši savjetnik		1	7.
		2	6.
savjetnik			5.
viši stručni suradnik			4.
niži državni službenici	stručni suradnik		3.
	viši referent		2.
	referent		1.

Platni stupnjevi

Članak 9.

- (1) U svakom platnom razredu ima 12 platnih stupnjeva.
- (2) Vrijednost platnog stupnja u platnom razredu izražena je koeficijentom.

Koeficijenti

Članak 10.

U platnim razredima i platnim stupnjevima utvrđuju se sljedeći koeficijenti:

Platni razred	Platni stupanj											
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
1.	0,88	0,91	0,93	0,96	0,99	1,01	1,04	1,07	1,10	1,12	1,15	1,18
2.	0,94	0,97	1,00	1,03	1,06	1,09	1,12	1,15	1,17	1,20	1,23	1,26
3.	1,02	1,05	1,08	1,11	1,14	1,17	1,20	1,23	1,27	1,30	1,33	1,36
4.	1,15	1,19	1,22	1,26	1,30	1,33	1,37	1,40	1,44	1,47	1,51	1,54
5.	1,30	1,34	1,38	1,42	1,46	1,50	1,54	1,58	1,62	1,66	1,69	1,73
6.	1,52	1,56	1,61	1,66	1,70	1,75	1,80	1,84	1,89	1,93	1,98	2,02
7.	1,77	1,82	1,88	1,93	1,98	2,04	2,09	2,15	2,20	2,25	2,30	2,36
8.	2,08	2,14	2,20	2,27	2,33	2,39	2,45	2,52	2,58	2,64	2,70	2,77
9.	2,40	2,47	2,55	2,62	2,69	2,76	2,84	2,91	2,98	3,05	3,12	3,19
10.	2,79	2,87	2,96	3,04	3,13	3,21	3,29	3,38	3,46	3,54	3,63	3,71
11.	3,28	3,37	3,47	3,57	3,67	3,77	3,87	3,97	4,06	4,16	4,26	4,35
12.	3,84	3,96	4,08	4,19	4,31	4,42	4,54	4,65	4,77	4,88	4,99	5,11

Koeficijent plaće državnog službenika

Članak 11.

Koeficijent plaće državnog službenika utvrđuje se prema platnom razredu u koji je razvrstano radno mjesto na koje je državni službenik raspoređen i platnom stupnju za koji je državni službenik ispunio uvjete.

Rješenje o plaći

Članak 12.

- (1) Čelnik tijela donosi rješenje o plaći državnog službenika.
- (2) U rješenju se obvezno navodi redni broj platnog razreda u koji je razvrstano radno mjesto na koje je državni službenik raspoređen, redni broj platnog stupnja u platnom razredu i koeficijent plaće državnog službenika.

Određivanje platnog stupnja pri prijmu u državnu službu

Članak 13.

- (1) U postupku prijma u državnu službu, pri rasporedu na radno mjesto, državni službenik se raspoređuje u 1. platni stupanj u platnom razredu u koji je razvrstano radno mjesto.
- (2) Državni službenik iz stavka (1), koji je zadovoljio na probnom radu, ostaje u istom platnom stupnju do ispunjenja uvjeta za promicanje propisanih ovim Zakonom.

(3) Iznimno od stavka (2) ovoga članka, čelnik tijela može rukovodećeg i višeg državnog službenika, koji je zadovoljio na probnom radu, na prijedlog nadređenog službenika, ovisno o odgovarajućem radnom iskustvu i rezultatima u radu, rasporediti u najviše 3. platni stupanj u platnom razredu u koji je razvrstano radno mjesto.

Vježbenici

Članak 14.

Vježbenik ima pravo na koeficijent plaće državnog službenika u visini od 90% vrijednosti koeficijenta 1. platnog stupnja u platnom razredu u koji je razvrstano radno mjesto na koje je raspoređen.

Određivanje platnog stupnja pri napredovanju

Članak 15.

(1) U postupku napredovanja, propisanom u Zakonu o državnim službenicima, državni službenik se raspoređuje u 1. platni stupanj u platnom razredu u koji je razvrstano radno mjesto na koje se premješta.

(2) Ako je koeficijent platnog stupnja iz stavka 1. ovog članka niži od koeficijenta koji je državni službenik imao prije napredovanja, državni službenik se raspoređuje u prvi sljedeći platni stupanj koji ima viši koeficijent od koeficijenta koji je službenik imao prije napredovanja.

Određivanje platnog stupnja pri promjeni pravilnika o unutarnjem redu

Članak 16.

(1) Kada se kod promjene pravilnika o unutarnjem redu državnog tijela državnog službenika raspoređuje na radno mjesto iste ili niže složenosti (u istom ili nižem platnom razredu), službenik se raspoređuje u platni stupanj koji po rednom broju odgovara platnom stupnju u koji je službenik do tada bio raspoređen, a unutar platnog razreda u koji je radno mjesto razvrstano.

(2) Kada se kod promjene pravilnika o unutarnjem redu državnog tijela državnog službenika raspoređuje na radno mjesto više složenosti (u višem platnom razredu), službenik se raspoređuje u 1. platni stupanj platnog razreda u koji je radno mjesto razvrstano.

3. POGLAVLJE - PROMICANJE U PLAĆI

Promicanje

Članak 17.

Državni službenik promiče se u plaći kroz platne stupnjeve u platnom razredu u koji je razvrstano radno mjesto na koje je raspoređen temeljem ocjena rada i učinkovitosti i stjecanjem višeg stupnja obrazovanja.

Promicanje temeljem ocjena

Članak 18.

(1) Državni službenik promiče se za jedan platni stupanj, ako je ocijenjen ocjenom „izvanredan“.

(2) Državni službenik promiče se za jedan platni stupanj, ako je dva puta uzastopno ocijenjen ocjenom „odličan“.

(3) Državni službenik promiče se za jedan platni stupanj, svakih pet godina, ako je u tom razdoblju najmanje četiri puta ocijenjen ocjenom „dobar“ ili višom ocjenom.

(4) Za promicanje iz stavaka (1) do (3) ovog članka računaju se ocjene dobivene nakon prethodnog raspoređivanja državnog službenika u platni stupanj u istom platnom razredu.

(5) Sredstva za promicanje u plaći državnih službenika iz stavka (1) i (2) ovoga članka osiguravaju se u državnom proračunu u iznosu do 1% mase sredstava za plaće za redovan rad u državnom tijelu.

Promicanje temeljem višeg stupnja obrazovanja

Članak 19.

Državni službenik promiče se za jedan platni stupanj za svaki stupanj obrazovanja, stečen tijekom državne službe u području povezanom s djelokrugom državnog tijela, viši od propisanog za radno mjesto na koje je državni službenik raspoređen.

Raspoređivanje u niži platni stupanj

Članak 20.

Državnom službeniku koji je ocijenjen ocjenom „ne zadovoljava“, a nije temeljem Zakona o državnim službenicima premješten na radno mjesto niže složenosti, raspoređuje se u neposredno niži platni stupanj od onog u koji je prethodno bio raspoređen.

Rok za donošenje rješenja

Članak 21.

Čelnik tijela ocijenit će državne službenike za prethodnu godinu i donijeti rješenja o promicanju u plaći najkasnije do 1. ožujka tekuće godine.

4. POGLAVLJE - DODACI NA PLAĆU I OSTALA MATERIJALNA PRAVA

Dodaci na osnovnu plaću

Članak 22.

(1) Dodaci na osnovnu plaću su:

1. dodatak za posebne uvjete rada
2. dodatak za pojedine vrste poslova.

(2) Dodaci iz stavka (1) ovoga članka utvrđuju se u postotku na osnovnu plaću za ostvarene sate rada.

Dodatak za posebne uvjete rada

Članak 23.

(1) Državni službenici koji rade na poslovima s posebnim uvjetima rada imaju pravo na dodatak na osnovnu plaću.

(2) Poslovi s posebnim uvjetima rada su poslovi na kojima zbog njihove naravi, težine i okolnosti u kojima se obavljaju prijete opasnost od ugrožavanja života, profesionalne bolesti ili znatnog narušavanja zdravlja.

(3) Poslove s posebnim uvjetima rada i visinu dodataka za državne službenike koji rade na tim poslovima utvrđuje Vlada uredbom.

Dodatak za pojedine vrste poslova

Članak 24.

(1) Državni službenici koji rade na poslovima od posebnog interesa za državnu službu imaju pravo na poseban dodatak na osnovnu plaću.

(2) Poslove iz stavka 1. ovoga članka i visinu dodatka utvrđuje Vlada uredbom.

Nagrada za izniman učinak

Članak 25.

(1) Državnom službeniku koji tijekom godine postigne iznimne rezultate od značaja za rad državnog tijela može se isplatiti nagrada za izniman učinak u iznosu do 3.000,00 kn.

(2) Odluku o isplati nagrade donosi čelnik državnog tijela na prijedlog povjerenstva koje imenuje.

(3) Nagrada iz stavka (1) može se isplatiti više puta godišnje s tim da zbroj isplaćenih nagrada u godini ne može biti viši od dvije mjesečne plaće državnog službenika.

(4) Sredstva za isplatu nagrada u osiguravaju se u državnom proračunu u iznosu do 0,1% mase sredstava za plaće za redovan rad u državnom tijelu.

3. DIO - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Rok za donošenje rješenja o plaći

Članak 26.

(1) Čelnici tijela dužni su donijeti rješenja o plaćama državnih službenika u skladu s odredbama ovoga Zakona najkasnije u roku od dva mjeseca od stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Do donošenja rješenja iz stavka (1) ovoga članka, državni službenici imaju pravo na plaću prema dosadašnjim rješenjima.

Utvrđivanje platnog stupnja zatečenih državnih službenika pri prelasku na novi sustav plaća

Članak 27.

(1) Državni službenici zatečeni u državnoj službi na dan stupanja na snagu ovoga Zakona rasporedit će se, ovisno o godinama ukupnog radnog staža, u odgovarajući platni stupanj u platnom razredu u koji je njihovo radno mjesto razvrstano.

(2) Pri raspoređivanju iz stavka (1) ovoga članka, državni službenici koji imaju:

1. manje od 6 godina radnog staža – rasporedit će se u 2. platni stupanj;
2. od 6 do 12 godina radnog staža – rasporedit će se u 3. platni stupanj;
3. od 12 do 18 godina radnog staža – rasporedit će se u 4. platni stupanj;

4. od 18 do 24 godina radnog staža – rasporedit će se u 5. platni stupanj;
5. od 24 do 30 godina radnog staža – rasporedit će se u 6. platni stupanj;
6. od 30 do 36 godina radnog staža – rasporedit će se u 7. platni stupanj;
7. više od 36 godina radnog staža – rasporedit će se u 8. platni stupanj.

(3) Iznimno od stavka (1) ovoga članka vježbenici će se rasporediti u 1. platni stupanj u platnom razredu u koji je njihovo radno mjesto razvrstano.

Zadržavanje plaće u prijelaznom periodu

Članak 28.

Ako bi nakon razvrstavanja u platne razrede i raspoređivanja u platne stupnjeve iz članka 27. ovoga Zakona državnom službeniku plaća bila manja od plaće koju je imao prema dosadašnjim propisima, državni službenik zadržava dosadašnju plaću dok ne ispuni uvjete za rast plaće ili raspored u niži platni stupanj temeljem odredaba ovoga Zakona.

Rok za donošenje provedbenih propisa

Članak 29.

Uredbe iz članka 23. stavka 3. i članka 24. stavka 2. ovoga Zakona Vlada će donijeti najkasnije do 31. prosinca 2009. godine.

Prestanak važenja dosadašnjih propisa

Članak 30.

(1) Danom stupanja na snagu ovoga Zakona u odnosu na državne službenike prestaju važiti:

1. članci 108.-112. Zakona o državnim službenicima i namještenicima („Narodne novine“, broj 27/01.),
2. Uredba o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u državnoj službi („Narodne novine“, broj 37/01., 38/01. – isp., 71/01., 89/01., 112/01., 7/02. – isp., 17/03., 197/03., 21/04., 25/04. – isp., 66/05., 131/05., 11/07., 47/07., 109/07. i 58/08.) i
3. Uredba o poslovima i posebnim uvjetima rada („Narodne novine“, broj 74/02. i 58/08.).

(2) Danom stupanja na snagu ovog Zakona prestaju važiti:

1. članak 151.a Zakona o državnim službenicima („Narodne novine“, broj 92/05., 142/06., 77/07., 107/07. i 27/08.),
2. članak 79. Zakona o carinskoj službi („Narodne novine“, broj 67/01.),
3. članak 24. i 25. Zakona o Financijskoj policiji („Narodne novine“, broj 177/04.),
4. Uredba o plaćama ovlaštenih službenika Financijske policije („Narodne novine“, broj 141/05.),
5. članak 18. stavci 3., 4. i 5. Zakona o Poreznoj upravi („Narodne novine“, broj 67/01., 94/01. i 177/04.),
6. Uredba o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova, dodatku na uvjete rada te kriterijima i najvišem mogućem iznosu dodatka za natprosječne rezultate u radu za službenike Porezne uprave („Narodne novine“, broj 81/06.),

7. članak 129. stavci 4. i 5. Zakona o obrani („Narodne novine“, broj 33/02., 58/02. – ispr. i 76/07.),
8. članak 169. stavci 5. i 6. Zakona o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 33/02, 58/02 – ispr., 175/03., 136/04. i 76/07.),
9. Odluka o pravu na uvećanje plaće državnih službenika i namještenika u Oružanim snagama Republike Hrvatske na određenim mjestima („Narodne novine“, broj 44/05.),
10. članci 85. – 87. Zakona o policiji („Narodne novine“, broj 129/00. i 41/08.) i
11. Uredba o plaćama policijskih službenika („Narodne novine“, broj 39/01., 42/01 – ispr., 122/03., 21/04., 187/04., 77/06., 142/06., 4/07. i 60/08.).

Odgoda primjene odredaba o promicanju temeljem višeg stupnja obrazovanja

Članak 31.

Odredbes o promicanju u plaći državnih službenika temeljem višeg stupnja obrazovanja za državne službenike koji su stekli znanstveni stupanj doktora znanosti ili magistra znanosti počet će se primjenjivati nakon usklađivanja važećeg Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike s odredbama ovog Zakona.

Usklađivanje Kolektivnog ugovora s Zakonom

Članak 32.

Nakon stupanja na snagu ovoga Zakona Vlada Republike Hrvatske i sindikati državnih službenika započet će s usklađivanjem važećeg Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike s odredbama ovoga Zakona.

Stupanje na snagu Zakona

Članak 33.

Ovaj Zakon objavit će se u „Narodnim novinama“, a stupa na snagu 1. siječnja 2010. godine, osim odredaba članaka 23., 24. i 29. Zakona, koje stupaju na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

O b r a z l o Ź e n j e

Uz članak 1. Sadržaj Zakona

U ovom članku uređuje se sadržaj Zakona.

Uz članka 2. Pravo na plaću

Određuje se da službenik ima pravo na plaću i druga materijalna prava pod uvjetima utvrđenim Zakonom, drugim propisom i kolektivnim ugovorom.

Uz članak 3. Struktura plaće

Plaća državnog službenika sastoji se od osnovne plaće i dodataka na osnovnu plaću.

Uz članak 4. Osnovna plaća

Osnovna plaća je umnožak koeficijenta plaće državnog službenika i mjesečne osnovice za izračun plaće.

Koeficijent plaće državnog službenika ovisi o platnom razredu u koji je razvrstano radno mjesto na koje je službenik raspoređen i platnom stupnju (u tom platnom razredu) za koje je službenik ispunio uvjete (promicanje kroz platne stupnjeve u platnom razreda u koji je radno mjesto razvrstano).

Uz članak 5. Mjesečna osnovica za izračun plaće državnog službenika

Mjesečna osnovica za izračun plaće državnog službenika za narednu godinu utvrđuje se kolektivnim ugovorom, a ako se o tome ne postigne sporazum, utvrditi će se zakonom o izvršavanju Državnog proračuna.

Službeniku se jamči da mjesečna osnovica za izračun plaće ne može biti manja od mjesečne osnovice za izračun plaće koja je bila utvrđena za prethodnu proračunsku godinu.

Uz članak 6. Isplata plaća

Propisuje se obveza isplate plaće jedan puta mjesečno i to najkasnije do 15. u tekućem mjesecu za prethodni mjesec.

Uz članke 7. i 8. Platni razredi

Za određivanje koeficijenta plaće državnog službenika odlučno je u koji se platni razred razvrstava radno mjesto na koje je rješenjem raspoređen.

Temelj za razvrstavanje radnih mjesta u platne razrede je klasifikacija radnih mjesta utvrđena uredbom Vlade Prema Uredbi o klasifikaciji radnih mjesta u državnoj službi («Narodne novine», broj 77/07., 13/08. i 81/08.) radna mjesta se klasificiraju prema standardnim mjerilima: potrebno stručno znanje, složenost poslova, samostalnost u radu, stupanj suradnje s drugim državnim tijelima i komunikacije sa strankama, te stupanj odgovornosti i utjecaj na donošenje odluka. S obzirom na razinu standardnih mjerila sva radna mjesta u državnoj službi razvrstavaju se u tri kategorije (rukovodeći, viši i niži državni službenici) a unutar kategorija radna mjesta se razvrstavaju u potkategorije i razine potkategorije.

Prema predloženom platnom sustavu, u isti platni razred razvrstavaju se radna mjesta iste kategorije, potkategorije i razine potkategorije (dakle, radna mjesta s istom ili približno istom razinom standardnih mjerila za klasifikaciju). Sukladno tome, u istom platnom razredu nalaze se radna mjesta iste ili slične složenosti poslova (i iste ili slične razine ostalih standardnih mjerila).

S obzirom da se predlaže 12 platnih razreda, dolazi do „preklapanja“ određenih potkategorija i razina potkategorija (rukovodećih i viših državnih službenika), odnosno njihovog razvrstavanja u isti platni razred. Tako su u isti platni razred razvrstani:

- viši rukovoditelj, razina 1 i glavni savjetnik, razina 1 (11. platni razred),
- viši rukovoditelj, razina 2 i glavni savjetnik, razina 2 (10. platni razred),
- rukovoditelj, razina 1 i viši savjetnik – specijalist, razina 1 (9. platni razred),
- rukovoditelj, razina 2 i viši savjetnik – specijalist, razina 2 (8. platni razred),
- niži rukovoditelj, razina 1 i viši savjetnik, razina 1 (7. platni razred),
- niži rukovoditelj, razina 2 i viši savjetnik, razina 2 (6. platni razred),
- niži rukovoditelj, razina 3 i viši stručni suradnik (4. platni razred).

Uz članke 9. i 10.

Platni stupnjevi i koeficijenti

Svaki platni razred ima 12 platnih stupnjeva, čija je vrijednost izražena koeficijentom (za izračun plaće). Tablica iz članka 10. Prijedloga zakona sadrži prikaz koeficijenata po platnim razredima i platnim stupnjevima i iz iste je vidljiva dekompresija plaća u omjeru 0,88:5,11.

Smisao platnih razreda i platnih stupnjeva je u tome što se kod (prvog) rasporeda na radno mjesto državni službenik raspoređuje u 1. platni stupanj u platnom razredu u koji je radno mjesto razvrstano (dakle, vrednuje se isključivo složenost poslova radnog mjesta i razina ostalih standardnih mjerila radnog mjesta). Promicanje državnog službenika u viši platni stupanj ovisi o uvjetima koje ispuni: propisane ocjene rada i učinkovitosti ili stjecanje višeg stupnja obrazovanja.

Uz članak 11.

Koeficijent plaće državnog službenika

Koeficijent plaće državnog službenika utvrđuje se prema platnom razredu u koji je razvrstano radno mjesto na koje je državni službenik raspoređen i platnom stupnju za koji je državni službenik ispunio uvjete (propisane ocjene rada i učinkovitosti ili stjecanje višeg stupnja obrazovanja, sukladno člancima 13., 15. i 16. Prijedloga zakona).

Uz članak 12.

Rješenje o plaći

Čelnik tijela donosi rješenje o plaći državnog službenika.

U rješenju se obvezno navodi redni broj platnog razreda u koji je razvrstano radno mjesto na koje je državni službenik raspoređen, redni broj platnog stupnja u platnom razredu i koeficijent plaće državnog službenika.

Uz članke 13. i 14.

Određivanje platnog razreda pri prijmu u državnu službu

U postupku prijma u državnu službu, pri rasporedu na radno mjesto, državni službenik se raspoređuje u 1. platni stupanj u platnom razredu u koji je razvrstano radno mjesto, s tim da se vježbeniku za vrijeme probnog rada (vježbeničkog staža) koeficijent plaće umanjuje za 10%.

Pored toga, ovlašćuje se čelnik tijela da može rukovodećeg i višeg državnog službenika, koji je zadovoljio na probnom radu, na prijedlog nadređenog službenika, ovisno o odgovarajućem radnom iskustvu i rezultatima u radu, rasporediti u najviše 3. platni stupanj u platnom razredu u koji je razvrstano radno mjesto.

Uz članak 15.

Određivanje platnog stupnja pri napredovanju

U postupku napredovanja (kada se službenik raspoređuje na više radno mjesto unutar iste kategorije ili prelaskom u višu kategoriju radnog mjesta), propisanom u Zakonu o državnim službenicima, državni službenik se raspoređuje u 1. platni stupanj u platnom razredu u koji je razvrstano radno mjesto na koje se napredovanjem raspoređuje.

Kako bi se spriječilo da kod napredovanja (na više radno mjesto) državni službenik dobije nižu plaću nego što je do tada imao, a uvažavajući njegovo radno iskustvo i ranije postignuti platni stupanj, predviđa se da u slučaju ako bi koeficijent platnog stupnja iz članka 15. stavka 1. Zakona bio niži od koeficijenta koji je službenik imao prije napredovanja, državni službenik ne starta s početnim platnim stupnjem u platnom razredu u koji je razvrstano radno mjesto na koje se raspoređuje, nego s prvim slijedećim platnim stupnjem koji ima viši koeficijent od koeficijenta koji je službenik imao prije napredovanja.

Uz članak 16.

Određivanje platnog stupnja pri promjeni pravilnika o unutarnjem redu

Kako bi se spriječilo da kod novog rasporeda na radno mjesto, temeljem novog ili izmijenjenog pravilnika o unutarnjem redu, službenik bude «degradiran» u plaći rasporedom u 1. platni stupanj u platnom razredu u koji je razvrstano njegovo radno mjesto (da kreće ispočetka), predlaže se da se službenik rasporedi u platni stupanj koji po rednom broju odgovara platnom stupnju koji je službenik do tada imao. Dakle, tom službeniku se jamči da kod novog rasporeda neće ponovno startati s 1. platnim stupnjem, nego će mu se uzeti u obzir do tada ostvareni uvjeti (ocjene i radno iskustvo).

Uz članak 17.

Promicanje

Utvrđuje se promicanje državnog službenika u plaći kroz platne stupnjeve u platnom razredu u koji je razvrstano radno mjesto na koje je raspoređen. Promicanje se ostvaruje temeljem ocjena rada i učinkovitosti i stjecanjem višeg stupnja obrazovanja.

Uz članak 18.

Promicanje temeljem ocjena

Propisuju se uvjeti za promicanje državnog službenika za jedan platni stupanj, ako je:

- ocijenjen ocjenom „izvanredan“,
- dva puta uzastopno ocijenjen ocjenom „odličan“ ili
- svakih pet godina, ako je u tom razdoblju najmanje četiri puta ocijenjen ocjenom „dobar“ ili višom ocjenom.

Prema tome, ne bi se promicali državni službenici koji su dobili ocjenu „zadovoljava“ i „ne zadovoljava“. Ocjena „zadovoljava“ je pozitivna ocjena, ali ista ne bi trebala biti temelj za promicanje, jer se tom ocjenom ocjenjuje državni službenik čiji rad osigurava najmanje moguću mjeru prihvatljivih standarda kvalitete i preciznosti u obavljanju službe.

Sredstva za promicanje u plaći državnih službenika osiguravaju se u državnom proračunu u iznosu do 1% mase sredstava za plaće za redovan rad u državnom tijelu. Utvrđivanjem ovog svojevrsnog «fonda za promicanje» indirektno se ograničava pretjerano ocjenjivanje državnih službenika najboljim ocjenama.

Uz članak 19.

Promicanje temeljem višeg stupnja obrazovanja

Propisuje se promicanje državnog službenika za jedan platni stupanj za svaki stupanj obrazovanja (stečen tijekom državne službe u području povezanom s djelokrugom državnog tijela) viši od propisanog za radno mjesto na koje državni službenik raspoređen. Na taj način žele se državni službenici motivirati za daljnje obrazovanje.

Uz članak 20.

Raspoređivanje u niži platni stupanj

Kao određena „sankcija“ državnom službeniku koji je ocijenjen ocjenom „ne zadovoljava“ (a nije temeljem Zakona o državnim službenicima premješten na radno mjesto niže složenosti), propisuje se raspoređivanje tog službenika u neposredno niži platni stupanj od onog u koji je prethodno bio raspoređen (neposredno niži koeficijent).

Uz članak 21.

Rok za donošenje rješenja

U cilju osiguranja da svi državni službenici pravovremeno budu ocijenjeni za prethodnu kalendarsku godinu i nagrađeni putem promicanja (ako ispune propisane uvjete za to), predviđa se obveza čelnika tijela da donese odgovarajuća rješenja (o ocjeni i promicanju u plaći) najkasnije do 1. ožujka tekuće godine.

Uz članke 22. – 24.

Dodaci na osnovnu plaću

Ovim člancima uređeni su dodaci na osnovnu plaću: dodatak za posebne uvjete rada i dodatak za pojedine vrste poslova. Dodaci se utvrđuju u postotku na osnovnu plaću za ostvarene sate rada.

Uredbom Vlade utvrdit će se radna mjesta na kojima se ostvaruju navedeni dodaci.

Poslovi s posebnim uvjetima rada su poslovi na kojima zbog njihove naravi, težine, i okolnosti u kojima se obavljaju prijete opasnost od ugrožavanja života, profesionalne bolesti ili znatnog narušavanja zdravlja (npr. Ronioci u konzervatorskom odjelu, službenici koji rade u neposrednom kontaktu s osuđenim osobama, policajci itd.).

Zakonom se ne propisuje koji su poslovi od posebnog interesa za državnu službu, nego se ostavlja Vladi da to uredi uredbom, ovisno za koje poslove se utvrdi potreba uvođenja posebnog dodatka (npr. za poslove upravljanja predpristupnim ili strukturnim fondovima Europske unije, informatičke poslove, deficitarne struke.).

Uz članak 25.

Nagrada za izniman učinak

Ovim člankom propisuje se mogućnost nagrađivanja državnog službenika koji tijekom godine postigne iznimne rezultate od značaja za rad državnog tijela (nagrada za izniman učinak u iznosu do 3.000,00 kn.).

Odluku o isplati nagrade državnom službeniku donosi čelnik tijela na prijedlog povjerenstva, koje imenuje.

Nagrada za izniman učinak može se isplatiti istom državnom službeniku više puta godišnje, s tim da zbroj isplaćenih nagrada u godini ne može biti viši od dvije mjesečne plaće službenika.

Sredstva za isplatu nagrada u osiguravaju se u državnom proračunu u iznosu do 0,1% mase sredstava za plaće za redovan rad u državnom tijelu.

Uz članak 26.

Rok za donošenje rješenja o plaći

Propisuje se rok za donošenje rješenja o plaćama državnih službenika u skladu sa odredbama ovoga Zakona (najkasnije u roku od dva mjeseca od stupanja na snagu ovog Zakona). Rok je relativno kratak (posebno za velika državna tijela, s velikim brojem zaposlenih državnih službenika), ali je nužan da bi se Zakon proveo.

Do donošenja navedenih rješenja, državni službenici imaju pravo na plaću prema dosadašnjim rješenjima.

Uz članak 27.

Razvrstavanje zatečenih državnih službenika pri prelasku na novi sustav plaća

Ovim člankom uređuje se način razvrstavanja u platne razrede i raspoređivanja u platne stupnjeve državnih službenika zatečenih u državnoj službi na dan stupanja na snagu ovoga Zakona. Kako bi se izbjeglo da svi državni službenici u prijelaznom režimu budu razvrstani u 1. platni stupanj u platnom razredu u koji je njihovo radno mjesto razvrstano (prvi raspored prema novoj klasifikaciji radnih mjesta), potrebno je utvrditi kriterije prema kojima će se službenici rasporediti u odgovarajuće platne stupnjeve. U ovom trenutku jedini mogući kriterij su radni staž, radi staž u struci i ili radni staž u državnoj službi. U suglasnosti sa sindikatima državnih službenika ocijenjeno je da bi najbolje bilo propisati kriterij ukupnog radnog staža.

Slijedom toga, zatečeni državni službenici rasporedili bi se u prijelaznom razdoblju na slijedeći način:

1. manje od 6 godina radnog staža – u 2. platni stupanj;
2. od 6 do 12 godina radnog staža – u 3. platni stupanj;
3. od 12 do 18 godina radnog staža – u 4. platni stupanj;
4. od 18 do 24 godine radnog staža – u 5. platni stupanj;
5. od 24 do 30 godina radnog staža – u 6. platni stupanj;
6. od 30 do 36 godina radnog staža – u 7. platni stupanj;
7. više od 36 godina radnog staža – u 8. platni stupanj;

Iznimno od toga, vježbenici će se, neovisno o ukupnom radnom stažu, rasporediti u 1. platni stupanj u platnom razredu u koji je njihovo radno mjesto razvrstano.

Uz članak 28.

Zadržavanje plaće u prijelaznom periodu

Kod utvrđivanja koeficijenata platnih stupnjeva u platnim razredima vodilo se računa o tome da državnim službenicima prema novom Zakonu plaće ne budu manje nego dosadašnje. Međutim, mogući su pojedinačni slučajevi u kojima bi službenicima plaća prema novom Zakonu bila manja od dosadašnje. Stoga se ovom odredbom propisuje zaštita tih službenika, na način da zadržavaju dosadašnju plaću dok ne ispune uvjete za rast plaće ili raspored u niži platni stupanj temeljem odredaba ovoga Zakona.

Uz članak 29.

Rok za donošenje provedbenih propisa

Propisuje se rok za donošenje uredbi na temelju ovoga Zakona - do 31. prosinca 2009. godine, kako bi se danom stupanja na snagu Zakona osigurala njegova puna primjena.

Uz članak 30.

Prestanak važenja dosadašnjih propisa

Utvrđuje se da danom stupanja na snagu ovog Zakona u odnosu na državne službenike prestaju važiti propisi koji su ostali na snazi temeljem članka 144. stavka 2. Zakona o državnim službenicima i to: odredbe članka 108.-112. Zakona o državnim službenicima i namještenicima („Narodne novine“, broj 27/01.) te Uredba o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u državnoj službi (»Narodne novine«, br. 37/01., 38/01. – isp., 71/01., 89/01., 112/01., 7/02. – isp., 17/03., 197/03., 21/04., 25/04. – isp., 66/05., 131/08., 11/07, 47/07, 109/07 i 58/08) i Uredba o poslovima i posebnim uvjetima rada („Narodne novine“, broj 74/02. i 58/08.).

S obzirom da se uvodi jedinstveni sustav plaća u državnoj službi, utvrđuje se prestanak važenja posebnih propisa kojima su uređene plaće odnosno dodaci na plaću pojedinih kategorija državnih službenika i to:

- rukovodećih državnih službenika iz članka 151. Zakona o državnim službenicima (nekadašnjih državnih dužnosnika),
- carinskih službenika,
- službenika Financijske policije,
- službenika Porezne uprave,
- službenika u Ministarstvu obrane i Oružanim snagama Republike Hrvatske,
- policijskih službenika.

Uz članak 31.

Odgoda odredba o promicanju temeljem višeg stupnja obrazovanja

Odredbe o promicanju u plaći državnih službenika temeljem višeg stupnja obrazovanja za državne službenike koji su stekli akademski stupanj magistra znanosti ili doktora znanosti početi će se primjenjivati nakon usklađivanja važećeg Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike s odredbama ovog Zakona.

Na taj način se sprječava dvostuko nagrađivanje u plaći službenika zbog stečenog znanstvenog stupnja doktora znanosti ili magistra znanosti (uvećanje plaće temeljem Kolektivnog ugovora i viši platni stupanj temeljem ovoga Zakona).

Uz članak 32.

Usklađivanje Kolektivnog ugovora s Zakonom

Utvrđuje se obvezno usklađivanje važećeg Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike s odredbama ovoga Zakona (odredbe o plaći).

Uz članak 33.
Stupanje na snagu Zakona

Ovim člankom propisuje se dan stupanja na snagu Zakona (1. siječnja 2010. godine).

Kako bi se stupanjem na snagu ovoga Zakona osigurala njegova puna primjena - odnosno donošenje rješenja o plaći u skladu s ovim Zakonom, uključujući i dodatke na osnovnu plaću, predviđene ovim Zakonom, koji se utvrđuju uredbom Vlade - potrebno je provedbene propise donijeti do stupanja na snagu Zakona. Stoga se predlaže da odredbe članaka 23. i 24. Zakona (o utvrđivanju dodataka na osnovnu plaću i ovlasti Vlade da uredbama uredi te dodatke), te članka 29. Zakona (o roku za donošenje navedenih uredbi) stupaju na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“.